

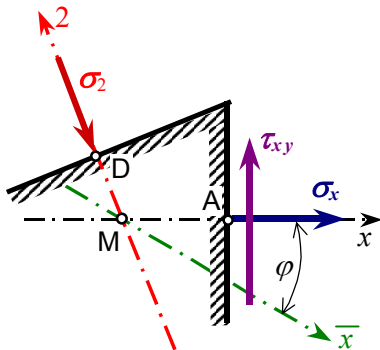
Primjer 5. Ravninsko stanje napreznja

U točki M tijela zadano je ravninsko stanje napreznja u presjecima određenih s osi x i s glavnim pravcem 2, prema slici. Zadan je kut φ između osi $\bar{x}$ i osi x .

Treba odrediti grafički pomoću Mohrove kružnice napreznja:

- normalna i posmična napreznja u presjecima određenih s osi y i s osima koordinatnog sustava $(0\bar{x}\bar{y})$,
- glavni pravac 1 određen kutom φ_0 mjereno od osi x i glavno napreznje σ_1 ,
- maksimalno posmično napreznje s pripadnim normalnim napreznjima i pravcima.

Skicirati orijentirane elemente u točki M tijela s ucrtanim komponentama napreznja u svim koordinatnim sustavima.

Zadano: $\sigma_x = 90 \text{ MPa}$, $\tau_{xy} = 60 \text{ MPa}$, $\sigma_2 = -60 \text{ MPa}$,
 $\varphi = -30^\circ$.

Na slici elementa označeni su presjeci A i D sa zadanim pripadajućim napreznjima.

Mjerilo za Mohrovu kružnicu napreznja:

1 cm $\hat{=}$ 20 MPa.

Rješenje:

1. Analitička rješenja mogu se dobiti pomoću PC uporabom modula «Naprd_def» programa «CVRSTOCA», zadatak I).

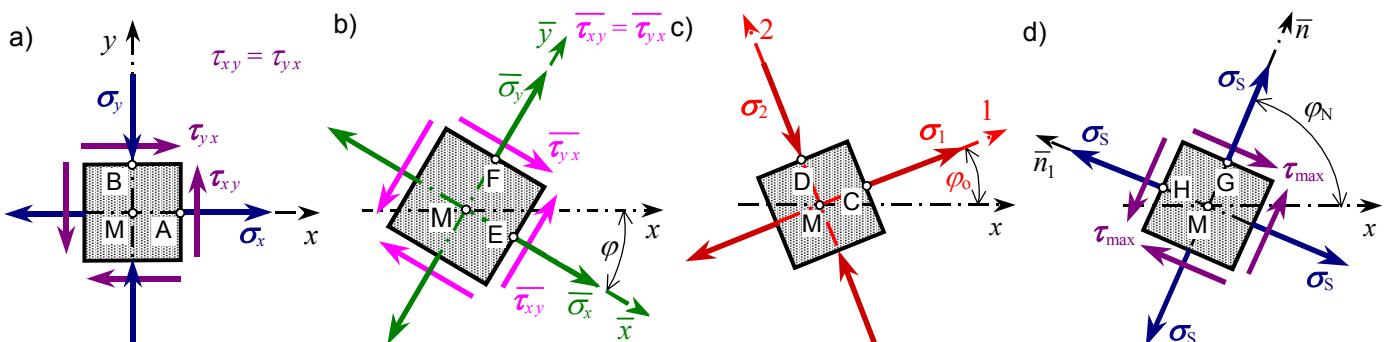
U ovom su primjeru dobiveni iznosi za napreznja i kutove:

$\sigma_y = -36 \text{ MPa}$, $\tau_{yx} = 60 \text{ MPa}$, slika a)

$\bar{\sigma}_x = 6,538 \text{ MPa}$, $\bar{\sigma}_y = 47,462 \text{ MPa}$, $\bar{\tau}_{xy} = \bar{\tau}_{yx} = 84,56 \text{ MPa}$, slika b)

$\sigma_1 = 114 \text{ MPa}$, $\varphi_0 = 21,8^\circ$, $\psi = 38,2^\circ$, slika c)

$\sigma_s = 27 \text{ MPa}$, $\tau_{\max} = 87 \text{ MPa}$, $\varphi_N = 66,8^\circ$, slika d).

2. Grafičko rješenje pomoću Mohrove kružnice napreznja, slika:

- U $(0\sigma\tau)$ - koordinatnom sustavu u zadanom mjerilu crtaju se točke $A(90, 60)$ i $D(-60, 0)$ koje predstavljaju napreznja na presjecima A i D.
- Odredi se simetrala spojnice $\overline{AD}$.
- Sjecište simetrale spojnice $\overline{AD}$ i osi σ određuje središte S kružnice.
- Iz središta S opiše se kružnica polumjera $R = \overline{AS} = \overline{SD}$.
- Kružnica siječe os σ u točkama C i D, čime je određena vrijednosti glavnog napreznja σ_1 u mjerilu $\sigma_1 = \overline{OC}$.
- Paralela s osi x kroz točku A presijeca kružnicu u točki pola P Mohrove kružnice.

